www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2018

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

Tíreolaíocht

Aonad 1:
An Domhan Nádúrtha
Againn a Thuiscint

Bonnsraith

[GGG11]

GGG11

DÉ MÁIRT 22 BEALTAINE, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.
Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.
Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Freagair **gach ceann** de na **trí** cheist.
Tá léarscáil S.O. curtha ar fáil duit le húsáid le **Ceist 1**.
Ná scríobh do fhreagraí ar an léarscáil seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 108 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeist **2(f)**.
Measúnófar litriú, poncaíocht agus úsáid chruinn gramadaí i gCeisteanna **1(d)** agus **1(g)**.

11277.03

www.xtrapapers.com

Téama A: An Tírdhreach Dinimiciúil

1 **(a)** Déan staidéar ar an tsliocht as léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis de chuid de chósta Chorn na Breataine, Sasana, agus freagair na ceisteanna a leanann.

(i) Luaigh airde an talaimh atá ar taispeáint ag an spotairde ag barr *Rusey Cliff*, TE (*GR*) 128935.

_______________ m [1]

(ii) Luaigh an fad slí dronlíneach ón ionad campála in aice le *Ringford Farm* TE 126926 go dtí an droichead ar an *River Ottery* ag *Trengune* TE 189933.

_______________ km [2]

(iii) Luaigh treo *Pencannow Point* TE 1397 ó *Boscastle* TE 0990.

____ [1]

(iv) Ainmnigh gné abhann atá ar fáil ag na tagairtí eangaí tugtha le **Tábla 1** a chomhlánú.

Tábla 1

Tagairt Eangaí	Gné Abhann
TE 2092	
TE 0888	

[2]

www.xtrapapers.com

(v) Tá cuid mhór den imeallbhord seo cruthaithe ag tonnta scriosacha.
Comhlánaigh **Tábla 2** trí thic (✓) a chur sa cholún thugtha le **trí** ráiteas chearta a chur ar fáil faoi thonnta scriosacha.

Tábla 2

Ráiteas faoi thonnta scriosacha	**Ticeáil 3 ráiteas chearta**
Tá cúlchaise láidir acu i gcomparáid lena mborruisce	
Tá siad fada i gcoibhneas a n-airde	
Bíonn siad ann go minic (ag briseadh ar ráta de 15 sa nóiméad)	
Tá siad séimh (ag briseadh ar ráta de 6–9 sa nóiméad)	
Tá siad ard i gcoibhneas a bhfaid	

[3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(b) Déan staidéar ar **Fhíor 1** a thaispeánann Durdle Door, stua atá lonnaithe i gCorn na Breataine. Freagair na ceisteanna a leanann.

© Andrea Bianchi / iStock / Getty Images Plus

Fíor 1

www.xtrapapers.com

(i) Comhlánaigh **Tábla 3** thíos trí na ráitis a chur in ord leis an dóigh ar foirmíodh an stua a thaispeántar i **bhFíor 1** a thaispeáint. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 3

Ráiteas	**Ord**
Leathnaítear gága sna carraigeacha trí thonnghníomhú le huaimh a fhoirmiú	
Leathnaítear líne laige in aill trí chreimeadh	**1**
Sa deireadh creimfear an uaimh an bealach ar fad tríd an aill le stua a fhoirmiú	
Creimtear cúlbhalla na huaimhe tuilleadh le himeacht ama	

[3]

(ii) Ainmnigh an ghné a fhoirmeofar nuair a thiteann díon an stua.

______________________________ [1]

www.xtrapapers.com

(c) Is grianghraf de chlár tonnghearrtha í **Fíor 2**.

© Zinelli / iStock / Getty Images Plus

Fíor 2

www.xtrapapers.com

Mínigh an dóigh a bhfoirmítear clár tonnghearrtha mar seo.

[5]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(d) Maidir le cás-staidéar ainmnithe in Éirinn agus an Bhreatain Mhór, mínigh an dóigh a bhfuil an cósta á chosaint ag straitéis bhainistíocht cósta amháin.

Suíomh Bainistíocht Cósta ______________________________ [1]

Míniú ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

____

______________________________ [6]

Litriú, poncaíocht agus úsáid chruinn gramadaí [4]

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(e) Tá ionchuir, stórtha, aistrithe agus aschuir ag abhantrach.

(i) Comhlánaigh **Tábla 4** trí shaigheada a tharraingt lena thaispeáint cé acu comhpháirteanna d'abhantrach ar stórtha iad agus cé acu ar aistrithe iad. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 4

Stór	Comhpháirt Abhantraí	Aistriú
	Rith chun srutha dromchla	
	Insíothlú	
	Idircheapadh ag fásra	
	Sreabhadh screamhuisce →	
	Síothlú	

[4]

www.xtrapapers.com

(ii) Is sampla d'aschur in abhantrach é doirteadh. Luaigh ciall an téarma **doirteadh**.

[2]

(iii) Taispeáin le tic (✓) an dóigh a dtéann na dálaí atá liostaithe i **dTábla 5** i bhfeidhm ar an méid rith chun srutha dromchla in abhantrach. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 5

Dáil	**Níos lú rith chun srutha dromchla**	**Níos mó rith chun srutha dromchla**
Cuid mhór dromchlaí tarmac agus coincréite		
Báisteach throm ar fhánaí géara		✔
Báisteach éadrom ag titim ar thalamh tirim		
Cuid mhór crann		

[3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(f) Déan staidéar ar **Fhíor 3** a thaispeánann dhá thrasghearradh de chainéal abhann a tharraing daltaí GCSE ag úsáid sonraí a bailíodh ar thuras allamuigh. Freagair na ceisteanna a leanann.

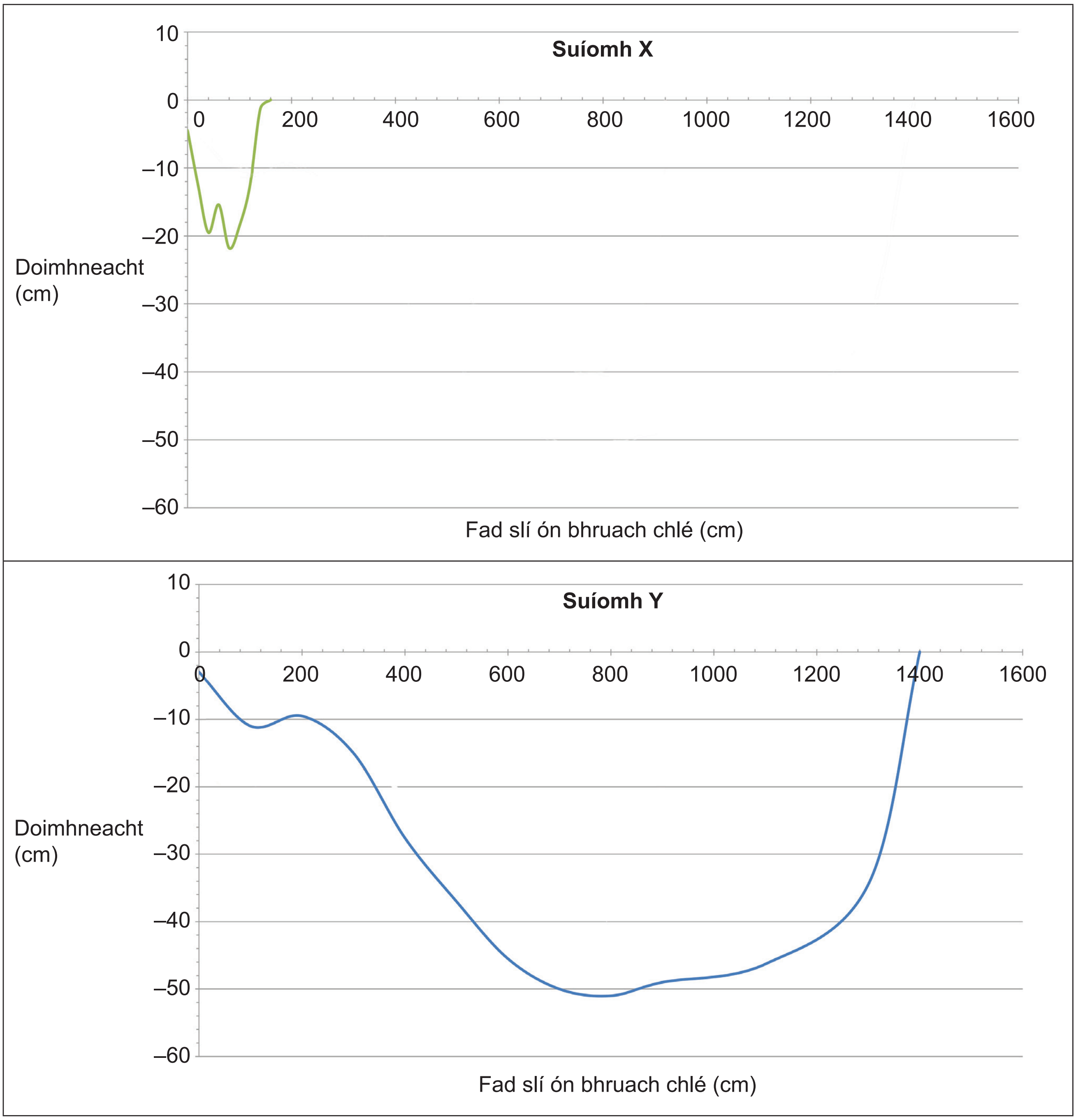

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 3

www.xtrapapers.com

(i) Cuir síos ar an athrú ar chruth an chainéil idir Suíomh X agus Suíomh Y mar a thaispeántar i **bhFíor 3**.

____

____

____

____

____

____ [4]

(ii) Luaigh cé acu suíomh, X nó Y, is dóchúla a bheith cóngarach d'fhoinse na habhann.

_______________ [1]

(iii) Ainmnigh agus mínigh cineál **amháin** de chreimeadh is cúis leis an athrú ar chruth chainéal na habhann.

Cineál creimthe _________________________________ [1]

Míniú ____

____

____

____

____

____ [3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(g) Maidir le habhainn ainmnithe in Éirinn agus an Bhreatain Mhór, mínigh an fáth ar sceith sí agus luaigh fáth daonna agus fáth fisiceach i do fhreagra.

Ainm na habhann ______________________________ [1]

An fáth ar sceith sí ______________________________

____

____

____

____

____

____

____

____

______________________________ [6]

Litriú, poncaíocht agus úsáid chruinn gramadaí [4]

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

Téama B: An Aimsir agus an Aeráid Againn atá ag Athrú

2 **(a)** **(i)** Déan staidéar ar **Fhíor 4** a thaispeánann trí fhoinse de shonraí a úsáidtear le réamhaisnéis aimsire a chruthú. Ainmnigh foinsí na sonraí a thaispeántar i **bhFíor 4**. Scríobh do fhreagraí sna boscaí thíos. Tá ceann amháin déanta duit.

A: Balún aimsire

© Gwenvidig / iStock / Thinkstock

B:

© PaulFleet / iStock / Thinkstock

C:

© Pogli / iStock / Thinkstock

Fíor 4

[2]

(ii) Luaigh an difríocht idir aimsir agus aeráid.

____

____

____

______________________________ [3]

www.xtrapapers.com

(b) Déan staidéar ar **Fhíor 5** a thaispeánann na haermhaiseanna éagsúla a théann i bhfeidhm ar Éirinn agus an Bhreatain Mhór. Freagair na ceisteanna a leanann.

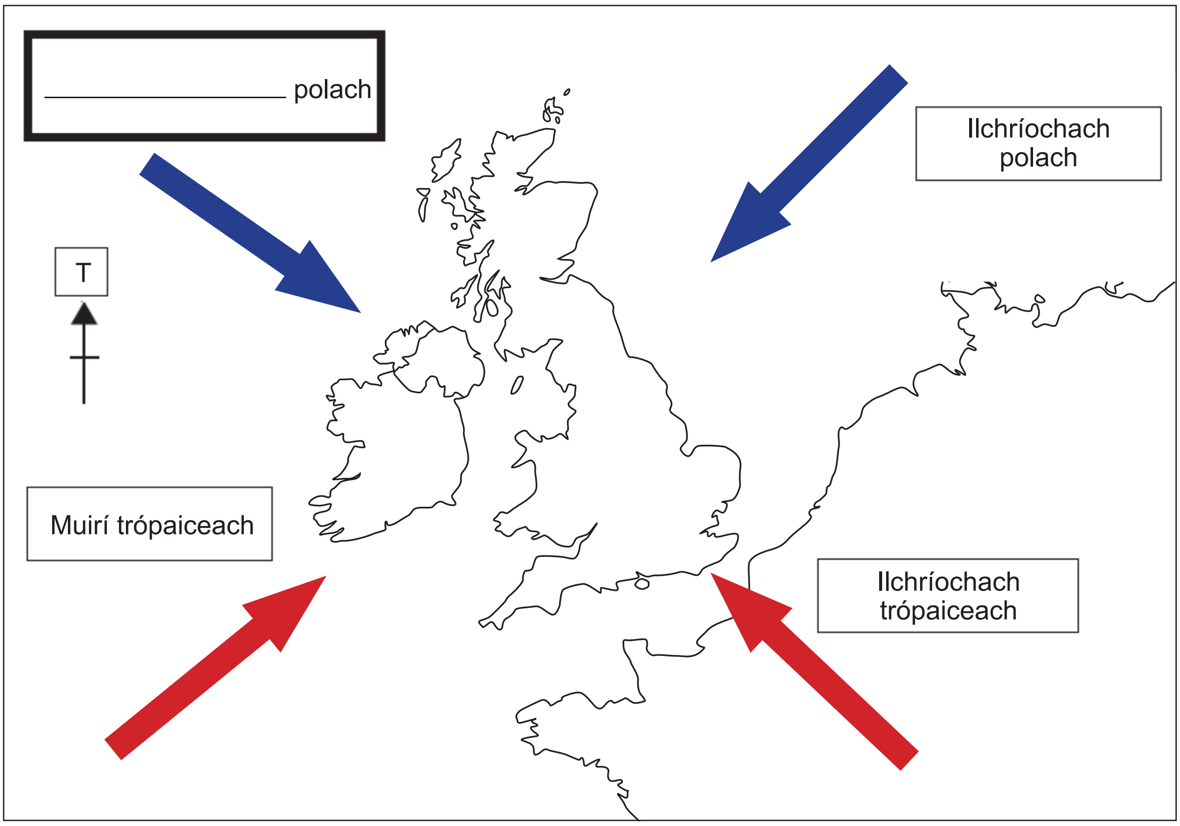

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 5

(i) Comhlánaigh **Fíor 5** trí ainm na haermhaise polaí a chomhlánú. [1]

(ii) Cuir líne faoin fhocal cheart i ngach ceann de na habairtí seo a leanas faoi aermhaiseanna a théann i bhfeidhm ar Éirinn agus an Bhreatain Mhór.

- Tagann aermhais mhuirí thrópaiceach ó threo **anoir aneas / aniar aneas**.
- Is é **tirim / fliuch** an tréith a bhaineann le haermhaiseanna ilchríochacha trópaiceacha.
- Tá baint ag aermhais mhuirí pholach le haimsir **fhuar / the** a thabhairt go hÉirinn agus an Bhreatain Mhór.
- **Is mó / is lú** coitiantacht é aer muirí trópaiceach ná aer ilchríochach trópaiceach. [4]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(c) Déan staidéar ar **Fhíor 6** a thaispeánann frithchioclón thar Éirinn agus an Bhreatain Mhór ar lá i mí Iúil. Freagair na ceisteanna a leanann.

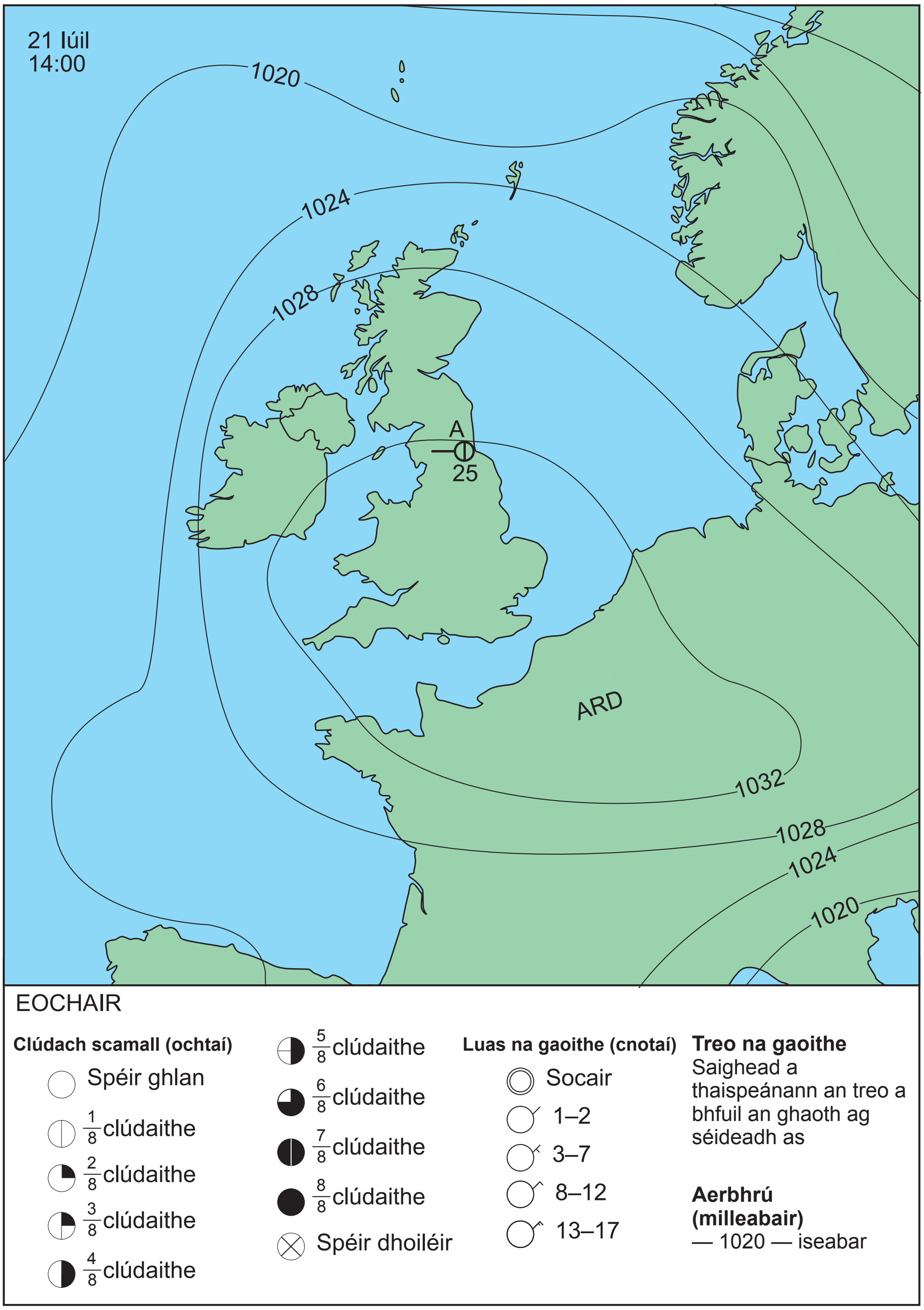

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 6

www.xtrapapers.com

(i) Comhlánaigh **Tábla 6** leis an chineál aimsire atá ag tarlú ag stáisiún aimsire **A** (*Newcastle upon Tyne*) ar **Fhíor 6** a thaispeáint. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 6

Gné Aimsire	Dálaí aimsire
Teocht	25 °C
Luas na Gaoithe	cnota
Treo na Gaoithe	

[2]

(ii) Luaigh ina iomláine fáth **amháin** a mbíonn teochtaí arda ann mar thoradh ar an chóras aimsire i **bhFíor 6**.

____

____

____

____

____

____ [3]

www.xtrapapers.com

(d) Luaigh ciall an téarma **téamh domhanda**.

____

____

____

____ [2]

(e) Is cúis le hathrú aeráide í gníomhaíocht bholcánach amhail an brúchtadh a thaispeántar i **bhFíor 7**.

© PatricioHidalgoP / iStock / Thinkstock

Fíor 7

www.xtrapapers.com

Mínigh dóigh **amháin** a bhféadfadh brúchtadh bolcánach an aeráid a athrú.

____

____

____

____

____

____ [3]

(f) Mínigh éifeacht dhiúltach **amháin** ag athrú aeráide i dtír a bhfuil staidéar déanta agat uirthi.

Ainm na tíre ______________________________ [1]

Éifeacht dhiúltach

____

____

____

____

____

____ [4]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

Téama C: An Domhan Míshocair

3 (a) Déan staidéar ar **Fhíor 8** a thaispeánann struchtúr an Domhain. Freagair na ceisteanna a leanann.

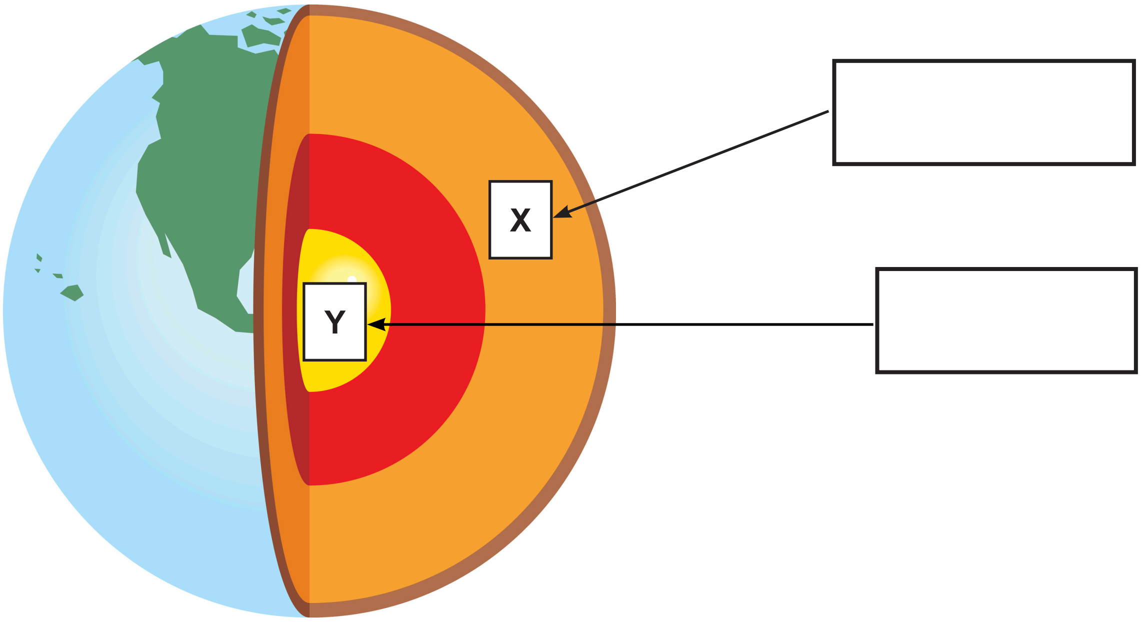

© Colin_Hayes / iStock / Getty Images

Fíor 8

(i) Comhlánaigh **Fíor 8** trí chisil an Domhain atá lipéadaithe **X** agus **Y** a shainaithint. Scríobh do fhreagra sna boscaí atá curtha ar fáil. [2]

www.xtrapapers.com

(ii) Tá screamh an Domhain roinnte ina plátaí. Mínigh an dóigh a mbogann plátaí.

____

____

____

____

____

____ [3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(b) Déan staidéar ar **Fhíor 9** a thaispeánann suíomh bruthcharraigeacha i dTuaisceart Éireann. Freagair na ceisteanna a leanann.

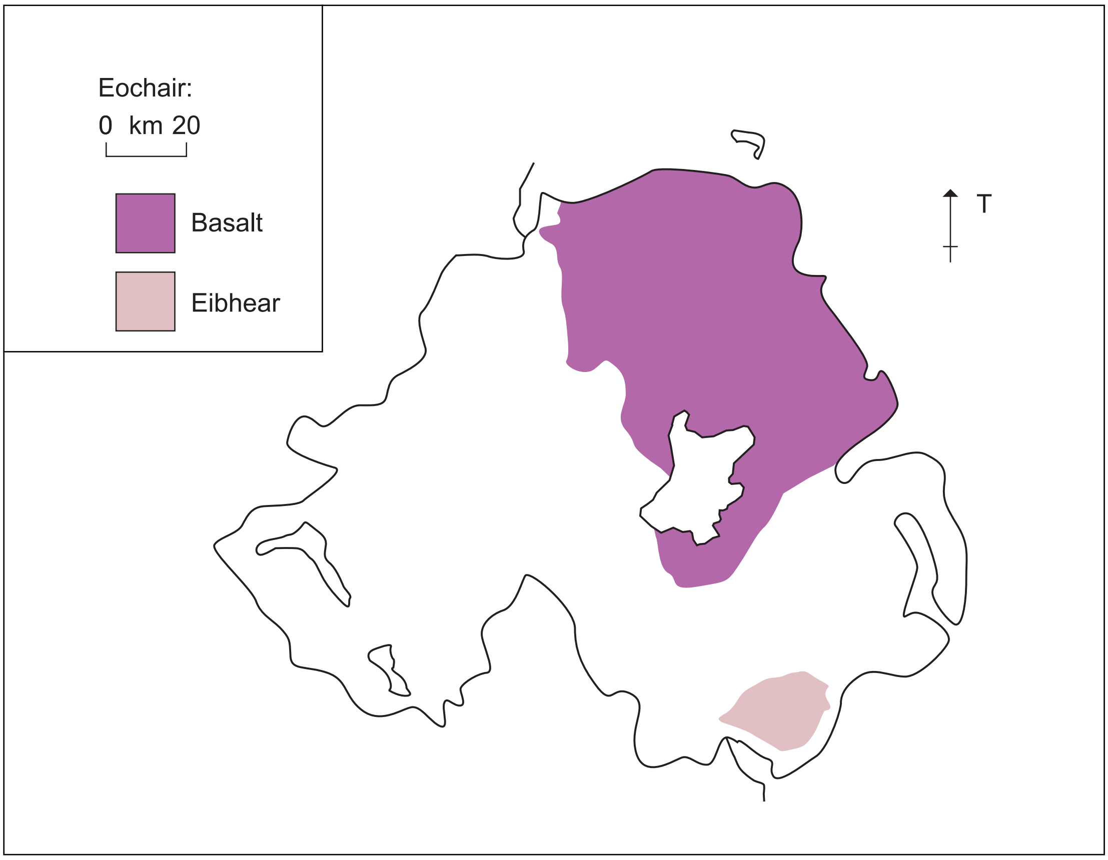

Foinse: Príomhscrúdaitheoir

Fíor 9

(i) Cuir líne faoin fhocal cheart i ngach ceann de na habairtí seo a leanas faoi bhruthcharraigeacha.

- Faightear bruthcharraigeacha den chuid is mó in **oirthear / iarthar** Thuaisceart Éireann.
- Clúdaíonn eibhear ceantar **níos lú / níos mó** ná basalt i dTuaisceart Éireann.
- Foirmítear basalt ó **laibhe / iontaisí**.
- Tá criostail **níos mó / níos lú** ag eibhear ná ag basalt. [4]

www.xtrapapers.com

(ii) Comhlánaigh **Tábla 7** thíos trí na ráitis a chur in ord leis an dóigh a bhfoirmítear eibhear a thaispeáint. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 7

Ráiteas	**Ord**
Tosaíonn an magma ag fuarú faoi thalamh.	**2**
Foirmítear eibhear nuair a chruann an magma.	
Tosaíonn criostail ag foirmiú de réir mar a fhuaraíonn sé.	
Faightear magma leáite go domhan sa mhaintlín.	

[3]

(iii) Comhlánaigh **Tábla 8** trí na gnéithe bolcánacha a fhaightear in Éirinn agus an Bhreatain Mhór a mheaitseáil lena suíomh. Tá ceann amháin déanta duit.

Tábla 8

Gné bholcánach	**Suíomh taobh istigh d'Éirinn agus an Bhreatain Mhór**
Ardchlár laibhe •	• Sliabh Mis
Colúin bhasailt •	• Co. Aontroma
Pluga bolcánach •	• Clochán an Aifir

[2]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(c) Déan staidéar ar **Fhíor 10** a thaispeánann faisnéis faoi chrith talún in Eacuadór in Aibreán 2016.

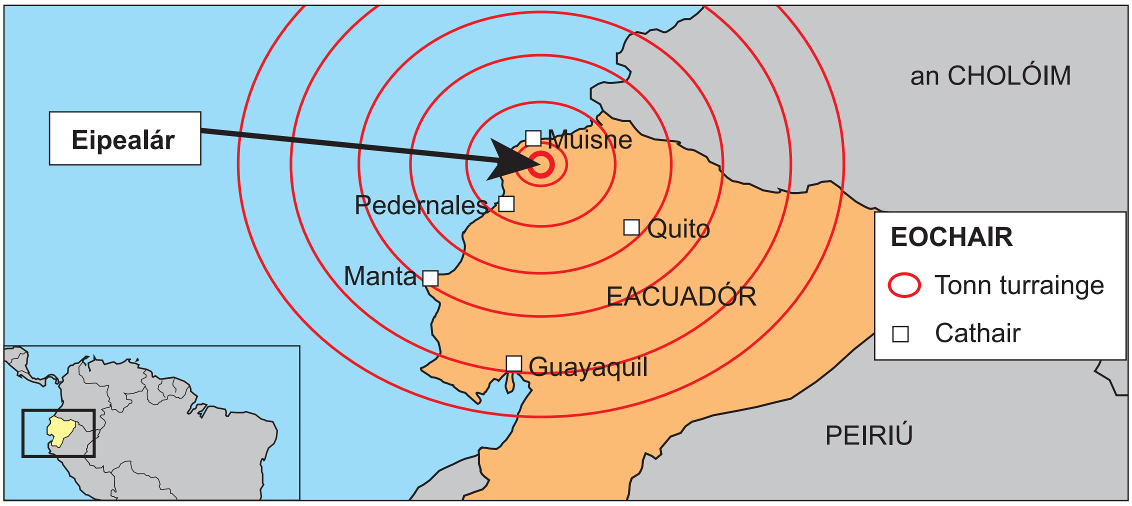

© BBC News

- Buaileadh Eacuadór leis an chrith talún ba mhó a bhí aici le blianta anuas.
- Bhuail an chrith talún 7.8 tráthnóna Dé Sathairn.

Fíor 10

www.xtrapapers.com

(i) Luaigh neart an chreatha talún seo.

_______________ [1]

(ii) Agus tagairt á déanamh agat **d'Fhíor 10**, ainmnigh an chathair is faide ar shiúl ón eipealár.

_______________ [1]

(iii) Luaigh ciall an téarma **eipealár**.

____

____

____

____ [2]

(iv) Is TBFG (*LEDC*) í Eacuadór. Luaigh ina iomláine fáth **amháin** gur dóchúla go mbeadh níos mó básanna in TBFGanna (*LEDCs*) i gcomparáid le TNFGanna (*MEDCs*).

____

____

____

____

____ [3]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(d) Bíonn go leor iarmhairtí ag creathanna talún ar dhaoine agus ar réadmhaoin. Cuir síos ar iarmhairt **amháin** ag crith talún ainmnithe in TNFG (*MEDC*) a ndearna tú staidéar air.

Ainm an Chreatha Talún ______________________________ [1]

Iarmhairt

____

____

____

____

______________________________ [3]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

www.xtrapapers.com

LEATHANACH BÁN

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

www.xtrapapers.com

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir Amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

230545

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey®

Rewarding Learning

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:50 000

agus

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Arna eisiúint: Meán Fómhair 2011

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:50 000

Bealaí

BÓITHRE AGUS COSÁIN

Ní gá go mbeadh ceart slí ann

Limistéar seirbhíse — M 1 — Ardaithe — Mótarbhealach
Uimhir acomhail 1
Gan fál — Débhealach — A 470 — Príomhbhealach
Droichead coisithe — A 493 — Príomhbhóthar
Bóthar á thógáil
B 4518 — Bóthar den dara grád
A 855 — B 885 — Bóthar caol agus áiteanna scoite
Bóthar atá níos mó ná 4m ar leithead den chuid is mó
Bóthar atá níos lú ná 4m ar leithead den chuid is mó
Bóthar, cabhsa nó rian eile
Cosán
Grádán: níos crochta ná 20% (1 sa 5)
14% go dtí 20% (1 sa 7 go dtí 1 sa 5)
Geataí — Tollán Bóthair
Ferry P — Ferry V — Bád fartha (paisinéirí) Bád fartha (feithiclí)

CEADANNA ISTEACH POIBLÍ EILE

Bealach eile a bhfuil cead isteach poiblí air (nach dtaispeántar i limistéir uirbeacha de ghnáth)
Conair Náisiúnta, Cosán Fad-Achair Eorpach, Bealach Fad-Achair, Bealaí Áineasa roghnaithe

Is féidir sainchineál na gceart ar na bealaí seo agus srianta ar bith orthu a chinntiú leis an údarás áitiúil. Tá ailínithe bunaithe ar an eolas is fearr atá ar fáil. Ní thaispeántar iad seo ar léarscáileanna na hAlban.

Bealach rothar ar bhóthar — 4 uimhir Gréasán Náisiúnta Rothar
Bealach rothar saor ó thrácht — 8 uimhir Gréasán Réigiúnach Rothar

Danger Area — Raonta Lámhaigh agus Trialach sa cheantar
Aire! Tabhair aird ar na fógraí rabhaidh

PRÍOMHBHEALAÍ

Is gréasán de thrébhealaí molta na príomhbhealaí agus cuireann siad leis an chóras mótarbhealaí.

CEARTA SLÍ POIBLÍ

Cosán siúil
Fobhealach ar oscailt do gach cineál tráchta
Fobhealach teoranta (cosc ar fheithiclí inneallghluaiste)
Cosán marcaíochta

Baineadh na cearta slí poiblí atá ar an léarscáil seo as léarscáileanna deifnídeacha de chuid na n-údarás áitiúil agus as leasuithe ina dhiaidh sin. Taispeántar leis na siombailí an bealach sainithe a fhad agus a ligfidh scála na léarscáile. Ní thaispeántar cearta slí ar léarscáileanna na hAlban.

Is féidir go n-athrófar cearta slí agus is féidir nach mbeidh siad sonraithe go soiléir ar an talamh. Déan teagmháil leis an údarás áitiúil cuí leis an fhaisnéis is deireanaí a fháil.
Ní hionann bóthar, rian ná cosán eile a bheith ar an léarscáil seo agus fianaise ar cheart slí a bheith ann.

IARNRÓID

Ilráillí nó ráille singil
Rian á thógáil
Iarnród éadrom mearthaistil, iarnród caol nó trambhealach
Droichid, droichead coisithe
Tollán, gearradh
Stáisiún, (a) príomhstáisiún
Taobhlach
Stáisiún iarnród éadrom mearthaistil
LC — Crosaire comhréidh
Tarbhealach, claífort

Eolas Turasóireachta

EOLAS TURASÓIREACHTA

Láithreán campála/carbhán
Ionaid inspéise turasóireachta roghnaithe
Galfchúrsa nó machaire gailf
Ionad eolais, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir
P&R — Páirceáil/Páirceáil agus Taisteal, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir
Guthán poiblí/cuidiú cois bóthair
Láithreán/ceantar de chuid World Heritage
Amharcphointe
Gairdín
Brú óige
Anaclann dúlra
Siúlóidí/Conairí
Lárionad cuairteoirí
Láithreán picnicí
Ionad áineasa/fóillíochta/spóirt

GNÉITHE UISCE

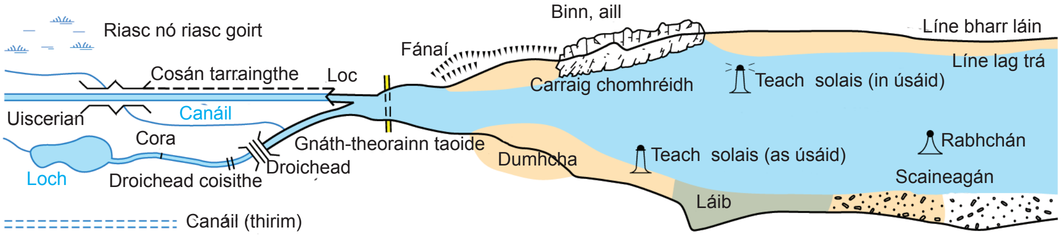

Canáil (thirim)

Tugtar comhrianta doimhneacht lochanna i méadair

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Suirbhéireacht Ordanáis Rastar Daite Scála 1:50 000

Eolas Ginearálta

TEORAINNEACHA

Teorainn náisiúnta

Ceantar

Contae, Údarás Aonadach, Limistéar Cathrach nó Buirg de chuid Londan

Páirc Náisiúnta

GNÉITHE GINEARÁLTA

Líne tarchurtha leictreachais (taispeántar piolóin agus spás caighdeánach eatarthu)

Píblíne (léirítear treo an tsrutha le saighead)

Gearradh, claífort

Láithreán líonadh talaimh, carn carta nó fuílligh

Coill bhuaircíneach

Coill neamhbhuaircíneach

Coill mheasctha

Úllord

Páirc nó fearann ornáideach

Foirgnimh

Coimisiún na Foraoiseachta

National Trust - i gcónaí ar oscailt

National Trust - cead isteach teoranta – cloí le comharthaí áitiúla

National Trust for Scotland - i gcónaí ar oscailt

National Trust for Scotland - cead isteach teoranta – cloí le comharthaí áitiúla

Manx National Heritage

Fáschoill de chuid Rannóg Foraoiseachta Mhanann

Stáisiún busanna nó cóistí

Teach gloine

Héileaport

Áit adhartha atá nó a bhí ann agus túr

Áit adhartha atá nó a bhí ann agus spuaic, miontúr nó cruinneachán

Áit adhartha

Cuaille triantánachta

Crann (tarchurtha)

Caidéal gaoithe; tuirbín gaoithe

Muileann gaoithe agus seolta nó gan seolta

Trasnú cliathráin ag eatraimh de 5'

AIRDÍ

50 Tugtar na comhrianta ar eatraimh cheartingearachade 10 méadar

·144 Tugtar na hairdí ceart go dtí an méadar is cóngaraí os cionn mheánleibhéal na farraige.

Is ag tagairt d'airde an stáisiúin ag leibhéal an talaimh atá uimhir a thaispeántar taobh le cuaille triantánachta. Más airde arís an mullach, tugtar airde an mhullaigh idir lúibíní.

EOLAS SEANDÁLAÍOCHTA AGUS STAIRE

Láithreán séadchomhartha

Créfort infheicthe

Láthair chatha (agus dáta)

VILLA Rómhánach

Castle Neamh-Rómhánach

COINBHÉARTÚ

MÉADAIR – TROITHE

1 mhéadar = 3,2808 troigh

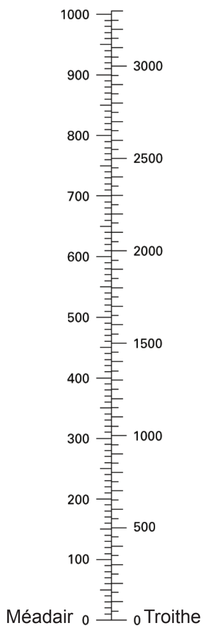

15.24 méadar = 50 troigh

GNÉITHE CARRAIGEACHA

GIORRÚCHÁIN

Is féidir tuilleadh faisnéise maidir le giorrúcháin agus siombailí a fháil ach amharc ar an suíomh gréasáin againne.

CH	Clubtheach
PH	Teach Tábhairne
PC	Leithreas poiblí (i gceantar tuaithe)
TH	Halla Baile, Halla Cathrach nó a leithéid
GE	Gráta eallaigh
P	Oifig Phoist
MP	Cuaille míle
MS	Cloch mhíle

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Bealaí

BÓITHRE AGUS COSÁIN

Ní gá go mbeadh ceart slí ann

M 1 or A 6(M) Mótarbhealach — Limistéar seirbhíse — Uimhir acomhail

A 35 Débhealach

A 30 Príomhbhóthar

B 3074 Bóthar den dara grád

Bóthar caol agus áiteanna scoite

Bóthar á thógáil

Bóthar atá níos mó ná 4m ar leithead den chuid is mó

Bóthar atá níos lú ná 4m ar leithead den chuid is mó

Bóthar, cabhsa, nó rian eile agus fál nó gan fál

Grádán: níos crochta ná 20% (1 sa 5)
14% go dtí 20% (1 sa 7 go dtí 1 sa 5)

Cosán

Ferry P — Bád fartha (paisinéirí); Bád fartha

IARNRÓID

Ilráillí caighdeánacha

Ráille singil caighdeánach

Iarnród caol nó iarnród éadrom mearthaistil agus stáisiún

Bóthar thar rian; bóthar faoi rian; crosaire comhréidh

Gearradh; tollán; claífort

Stáisiún ar oscailt do phaisinéirí; taobhlach

CEARTA SLÍ POIBLÍ

(Ní thaispeántar Cearta Slí ar léarscáileanna na hAlban)

Cosán siúil

Cosán marcaíochta

Fobhealach ar oscailt do gach cineál tráchta

Fobhealach teoranta (ó 2 Bealtaine 2006 tugtar Fobhealach teoranta ar bhóthar a bhíodh in úsáid mar chosán poiblí. Tugtar ceart slí air do shiúlóirí, mharcaigh capaill, rothaithe agus d'fheithiclí nach feithiclí inneallghluaiste iad.)

Baineadh na cearta slí poiblí ata ar an léarscáil seo, as léarscáileanna deifnídeacha de chuid na n-údarás áitiúil agus as leasuithe ina dhiaidh sin.Is féidir go n-athrófar cearta slí agus is féidir nach mbeidh siad sonraithe go soiléir ar an talamh. Déan teagmháil leis an údarás áitiúil cuí leis an fhaisnéis is deireanaí a fháil.
Ní hionann bóthar, rian ná cosán eile a bheith ar an léarscáil seo agus fianaise ar cheart slí a bheith ann.

CEADANNA ISTEACH POIBLÍ EILE

Bealach eile a bhfuil cead isteach poiblí air (nach dtaispeántar i limistéir uirbeacha de ghnáth)

Is féidir sainchineál na gceart ar na bealaí seo agus srianta ar bith orthu a chinntiú leis an údarás áitiúil. Tá ailínithe bunaithe ar an eolas is fearr atá ar fáil.

Conair Náisiúnta / Bealach Fad-Achair — Bealach Áineasa

Cosán Siúil ceadaithe

Cosán Marcaíochta ceadaithe

Cosáin agus cosáin mharcaíochta ar thug úinéirí talaimh cead úsáide poiblí orthu ach nach cearta slí iad. Is féidir go n-aistarraingeofar an cead.

Bealach rothar saor ó thrácht

1 uimhir Gréasán Náisiúnta Rothar – saor ó thrácht — 1 uimhir Gréasán Náisiúnta Rothar – ar bhóthar

Albain

In Albain, tá cead isteach faoin dlí* ag gach duine ar an mhórchuid de thalamh agus d'uiscí intíre, fad is go mbíonn daoine cúramach freagrach ina leith. **Cuimsítear ann cead siúil, rothaíochta, marcaíochta, agus cead isteach ar uisce, fad a bhaineann le cuspóirí áineasa agus oideachasúla agus le dul thar talamh nó thar uisce.** Ní bhaineann cead isteach le mótarimeachtaí, sealgaireacht, lámhach nó iascaireacht nó le madadh muna bhfuil sé faoi smacht agat. Is é an **Scottish Outdoor Access Code** an pointe tagartha maidir le hiompar freagrach, agus is féidir é a fháil ag **www.outdooraccess-scotland.com** nó trí scairt gutháin a chur ar oifig áitiúil de chuid Scottish Natural Heritage. *Land Reform (Scotland) Act 2003

National Trust for Scotland I gcónaí ar oscailt/ar oscailt ar bhonn teoranta – cloí le comharthaí áitiúla

Talamh de chuid an Forestry Commission/an Woodland Trust

Sasana agus Albain

DANGER AREA — Raonta Lámhaigh agus Trialach sa cheantar. Aire! Tabhairt aird ar na fógraí rabhaidh. Faisnéis ar fáil ag **www.access.mod.uk**

TALAMH A BHFUIL CEAD ISTEACH AIR

Sasana

Treoir atá ann sa léarscáil seo maidir le talamh ar a bhfuil cead isteach de ghnáth de shiúl cos, mar shampla, talamh ar a bhfuil cead isteach faoin Countryside and Rights of Way Act 2000 agus talamh atá faoi bhainistíocht an National Trust, an Forestry Commission agus an Woodland Trust. D'fhéadfadh cead isteach maidir le himeachtaí eile a bheith ann chomh maith. Beidh roinnt srianta i bhfeidhm; beidh talamh ann nach mbeidh rochtain air. Ní hionann léiriú ar chead isteach agus barántas go bhfuil an léiriú cruinn iomlán. Cloígh le comharthaí áitiúla agus cloígh leis an Countryside Code.
Tá an fhaisnéis is deireanaí ar fáil ag **www.countrysideaccess.gov.uk**

Teorainn talaimh a bhfuil cead isteach air agus imir

Talamh i gcoillearnach a bhfuil cead isteach air

Ionad eolais maidir le cead isteach

MANAGED ACCESS — Cead isteach faoi rialú bainistithe, faoi fhodhlíthe áitiúla, mar shampla. Faisnéis ar fáil ag **www.access.mod.uk**

Ní hionann bóthar, rian ná cosán eile a bheith ar an léarscáil seo agus fianaise ar cheart slí a bheith ann.

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Eolas Ginearálta

FÁSRA

Tá teorainneacha fásra á léiriú de réir shuíomh na siombailí ar an léarscáil

- Crainn bhuaircíneacha
- Crainn neamhbhuaircíneacha
- Roschoill
- Scrobarnach
- Úllord
- Raithneach, fraochmhá nó féarach garbh
- Riasc, giolcach nó riasca goirt

GNÉITHE GINEARÁLTA

- Áit adhartha
- Áit adhartha atá nó a bhí ann: agus túr; agus spuaic, miontúr nó cruinneachán
- Foirgneamh; foirgneamh tábhachtach
- Teach gloine
- Brú óige
- Teach buinc/scioból campála/brú eile
- Stáisiún busanna nó cóistí
- Teach solais; teach solais as úsáid; rabhchán
- Cuaille triantánachta; crann (tarchurtha)
- Muileann gaoithe agus seolta nó gan seolta
- Caidéal gaoithe; tuirbín gaoithe
- piolón cuaille — Líne tarchurtha leictreachais
- Fánaí
- Clais ghairbhéil
- Clais ghainimh
- Clais eile nó cairéal
- Láithreán líonadh talaimh, carn carta nó fuílligh

BP/BS	Cuaille teorann/cloch theorann
CG	Gráta eallaigh
CH	Clubtheach
FB	Droichead coisithe
MP;MS	Cuaille míle; cloch mhíle
Mon	Leacht
PO	Oifig Phoist
Pol Sta	Stáisiún póilíní
Sch	Scoil
TH	Halla Baile
NTL	Gnáth-theorainn taoide
W;Spr	Tobar; fuarán

TEORAINNEACHA

- Teorainn náisiúnta
- Ceantar (Sasana)
- Údarás Aonadach, Limistéar Cathrach, Buirg nó Ceantar de chuid Londan. (Is Údaráis Aonadacha amháin atá i Sasana agus sa Bhreatain Bheag)
- Paróiste Sibhialta (i Sasana) nó Pobal (sa Bhreatain Bheag)
- Teorainn de chuid National Park

AIRDÍ AGUS GNÉITHE NÁDÚRTHA

Tugtar na hairdí ceart go dtí an méadar is cóngaraí os cionn mheánleibhéal na farraige. Is ag tagairt d'airde an stáisiúin ag leibhéal an talaimh atá uimhir a thaispeántar taobh le cuaille triantánachta. Más airde arís an mullach, tugtar airde an mhullaigh idir lúibíní.

52 · Airde talamhshuirbhéireachta — 284 · Airde aershuirbhéireachta

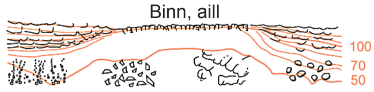

Tugtar na comhrianta ar eatraimh cheartingearacha de 5 mhéadar nó de 10 méadar

- Uisce
- Láib
- Gaineamh; gaineamh agus scaineagán

EOLAS SEANDÁLAÍOCHTA AGUS STAIRE

- Láithreán séadchomhartha
- VILLA Rómhánach
- 1066 Láthair chatha (agus dáta)
- Castle Neamh-Rómhánach
- Créfort infheicthe

Is iad English Heritage a chuir eolas ar fáil i gcás Shasana agus Royal Commissions on Ancient and Historical Monuments i gcás na hAlban agus na Breataine Bige

Eolas Turasóireachta agus Fóillíochta Roghnaithe

- Láithreán campála/carbhán
- Ionaid inspéise turasóireachta roghnaithe
- Galfchúrsa nó machaire gailf
- Ionad eolais, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir
- Páirceáil/Páirceáil agus Taisteal, an bhliain ar fad/le linn an tséasúir
- Guthán poiblí/cuidiú cois bóthair/éigeandála
- Láithreán/ceantar de chuid World Heritage
- Páirc siamsaíochta théama/siamsaíochta
- Ionad ceardaíochta
- Imeachtaí uisce
- Áit bád
- Iarsmalann
- Ionad oidhreachta
- Amharcphointe
- Gairdín
- Brú óige
- Anaclann dúlra
- Siúlóidí/conairí
- Lárionad cuairteoirí
- Láithreán picnicí
- Ionad áineasa/fóillíochta/spóirt
- Iarnród caomhnaithe
- Gné eile turasóireachta
- Fánán
- Iascaireacht
- Caisleán/dún
- National Trust
- Lárionad cuairteoirí de chuid an Forestry Commission
- PC Leithreas poiblí
- Conair rothar
- Conair na rothar sléibhe
- Rothair ar cíos
- Marcaíocht ar chapall
- Páirc faoin tuath
- Teach tábhairne/tithe tábhairne
- Ardeaglais/Mainistir
- Turasanna báid
- Historic Scotland
- Foirgneamh is díol spéise ó thaobh staire
- English Heritage

Mí na Nollag 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

Ordnance Survey

Suirbhéireacht Ordanáis
Rastar Daite Scála 1:25 000

Sainsiombailí in úsáid ar léarscáiliú 1:25 000

World Heritage

Cadw

Suíomh Rómhánach

London River Services

Stáisiún Mheitreo Londan

Stáisiún Mheitreo Ghlaschú

Limistéar seirbhíse A-bhóthair

Acomhal bóthar dola

T1

Is é atá i gceist le Siombail Amharcphointe gar-uillinn an amhairc ag an amharcphointe

90°

160°

180°

225°

360°

Lárionaid Cuairteoirí de chuid an National Park

North York Moors

Northumberland

Gleanntáin Yorkshire

Lake District

Pembrokeshire

Exmoor

Muileann gaoithe (ar oscailt don phobal)

Feistiú (saor)

Pointe luchtúcháin báid leictrigh

Na Scillí amháin (Explorer 101)
Tá faisnéis maidir le cead isteach ar fáil ó Isles of Scilly Wildlife Trust

Druidte

I gcónaí ar oscailt

Ar oscailt ar bhonn teoranta

Lárionad cuairteoirí de chuid Isles of Scilly Wildlife Trust

Purbeck agus South Dorset amháin (Explorer OL15)
Limistéar de chuid na hAireachta Cosanta (MOD)

Cead isteach teoranta don phobal ar Raonta Lámhaigh

Eolas maidir le Lámhach ar Raonta agus maidir le Cead Isteach ar fáil ó MOD

Pointe tosaigh siúlóide ar raon

Siúlóidí ar raon

Bóithre ar oscailt le linn do shiúlóidí ar raon a bheith ar oscailt

Eolas (maidir le cead isteach ar limistéir MOD) ar fáil ag

www.access.mod.uk

Eastbourne & Beachy Head amháin (Explorer 123)

Pointe rochtana ar an urthrá

Athruithe ar Ghnéithe Nádúrtha

Léireofar Gnéithe Nádúrtha le dath dubh nó liath

Binn, aill

Carraigeacha scaoilte · Bolláin · Lomán · Screathan

Binn, aill

Carraigeacha scaoilte · Bolláin · Lomán · Screathan

Ó lár 2007 ar aghaidh léireofar Gnéithe Carraigeacha le dath liath seachas dath dubh

Mí Meithimh 2009. Cóipcheart: © Crown Copyright 2009. Gach ceart ar cosaint

www.xtrapapers.com

www.xtrapapers.com

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

Arna eisiúint ag CCEA le caoinchead ón Suirbhéireacht Ordanáis

Ordnance Survey

1:50 000 Scale
Landranger Series

Four colours should appear above; if not then please return to the invigilator.
Four colours should appear above; if not then please return to the invigilator.

Extract No 2256/190

ROADS AND PATHS

Not necessarily rights of way

- Junction number / Service area / Elevated / M1 / Unfenced — Motorway (dual carriageway)
- A 470 / Dual carriageway — Primary Route (A network of recommended through routes which complement the motorway system)
- A 493 / Footbridge — Main road
- Road under construction
- Secondary road
- B 4518 — Narrow road with passing places
- A 855 / Bridge / B 885 — Road generally more than 4m wide
- Road generally less than 4m wide
- Path / Other road, drive or track
- Gradient: steeper than 20% (1 in 5), 14% to 20% (1 in 7 to 1 in 5)
- Gates, Road tunnel
- Ferry P / Ferry V — Ferry (passenger), Ferry (vehicle)

RAILWAYS

- Track multiple or single
- Track under construction
- Siding
- Tunnel, cuttings
- Narrow gauge, tramway or light rail system
- Bridges, footbridge
- LC — Level crossing
- Viaduct, embankment
- a — Station, (a) principal
- Light rail station

WATER FEATURES

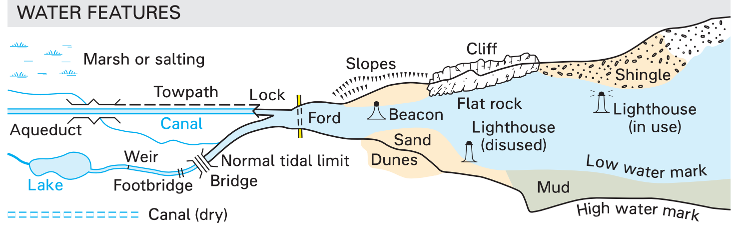

Canal (dry)

HEIGHTS

1 metre = 3·2808 feet

- 50 — Contours are at 10 metres vertical interval
- ·144 — Heights are to the nearest metre above mean sea level

Where two heights are shown, the first is the height of the natural ground in the location of the triangulation pillar, and the second (in brackets) to a separate point which is the natural summit.

ROCK FEATURES

PUBLIC RIGHTS OF WAY

- Footpath
- Bridleway
- Restricted byway (not for use by mechanically propelled vehicles)
- Byway open to all traffic

The symbols show the defined route so far as the scale of mapping will allow.

The representation on this map of any other road, track or path is no evidence of the existence of a right of way. Not shown on maps of Scotland

Danger Area — Firing and Test Ranges in the area. Danger! Observe warning notices.

OTHER PUBLIC ACCESS

- Other route with public access (not normally shown in urban areas). Alignments are based on the best information available. These routes are not shown on maps of Scotland.
- On-road cycle route
- Traffic-free cycle route
- 4 — National Cycle Network number
- 8 — Regional Cycle Network number
- National Trail, Scotland's Great Trails, European Long Distance Path and selected Recreational Routes

BOUNDARIES

- National
- District
- County, Unitary Authority, Metropolitan District or London Borough
- National Park

ANTIQUITIES

- Site of antiquity
- Site of Battle (with date)
- Visible earthwork
- VILLA — Roman
- Castle — Non-Roman

TOURIST INFORMATION

- Camp site / caravan site
- Garden/arboretum
- Golf course or links
- Information centre (all year / seasonal)
- Nature reserve
- P&R — Parking, Park and ride (all year / seasonal)
- Picnic site
- Recreation / leisure / sports centre
- Selected places of tourist interest
- Phone, public / emergency
- Viewpoint
- V — Visitor centre
- Walks / Trails
- World Heritage site or area
- Youth hostel

LAND FEATURES

- Electricity transmission line (pylons shown at standard spacing)
- Pipe line (arrow indicates direction of flow)
- ruin — Buildings
- Important building (selected)
- Bus or coach station
- Current or former place of worship — with tower / with spire, minaret or dome
- Place of worship
- Glass structure
- Heliport
- Triangulation pillar
- Mast
- Wind pump
- Wind turbine
- Windmill with or without sails
- Graticule intersection at 5' intervals
- Cutting, embankment
- Landfill site or slag/spoil heap
- Coniferous wood
- Non-coniferous wood
- Mixed wood
- Orchard
- Park or ornamental ground
- Forestry Commission land
- National Trust (always open / limited access, observe local signs)
- Natural Resources Wales
- National Trust for Scotland (always open / limited access, observe local signs)

ABBREVIATIONS

Br	Bridge	MS	Milestone
Cemy	Cemetery	Mus	Museum
CG	Cattle grid	P	Post office
CH	Clubhouse	PC	Public convenience (in rural areas)
Fm	Farm	PH	Public house
Hospl	Hospital	Sch	School
Ho	House	TH	Town Hall, Guildhall or equivalent
MP	Milepost	Univ	University

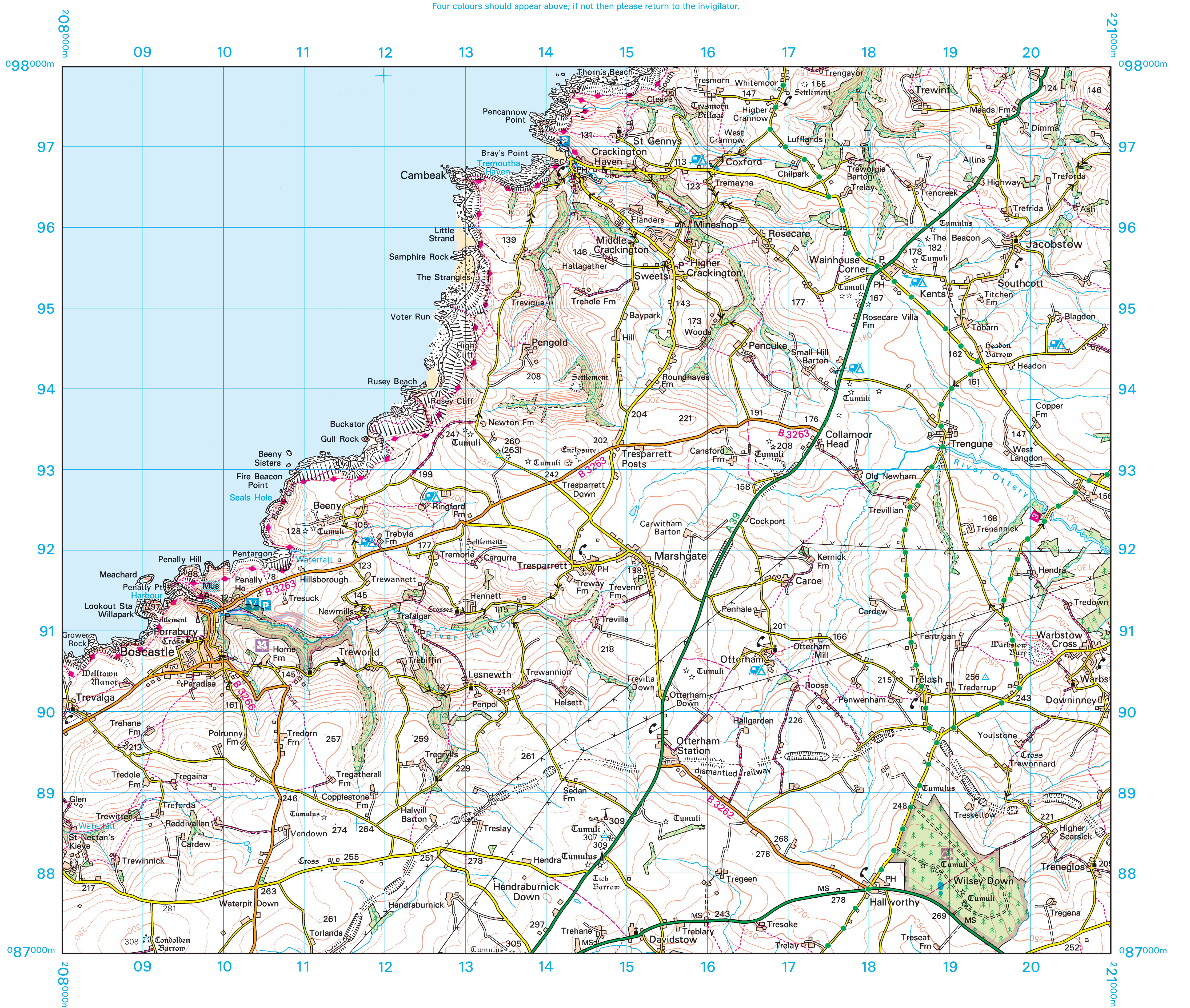

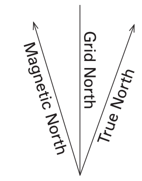

Diagrammatic only

Scale 1: 50 000

2 centimetres to 1 kilometre (one grid square)

2 1 0 Kilometres 1 2 3

1 0 Miles 1 2

1 kilometre = 0·6214 mile

1 mile = 1·6093 kilometres

Extract produced by Ordnance Survey Limited 2017.
© Crown copyright 2016. All rights reserved.
Ordnance Survey, OS, OS logos and Landranger are registered trademarks of Ordnance Survey Limited, Britain's mapping agency.
Reproduction in whole or in part by any means is prohibited without the prior written permission of Ordnance Survey. **For educational use only.**